

CROATIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
CROATE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
CROATA A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Thursday 13 May 2010 (afternoon)
Jeudi 13 mai 2010 (après-midi)
Jueves 13 de mayo de 2010 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Napišite komentar potaknut **jednim** od navedenih tekstova:

1.

I pored svih čudesa iz bajke, Venecija nije bila bajka, već samo fantastična stvarnost. Čim je prevrtljiva madona Fortuna zauvijek napusti, zasvira vrijeme pjesan pogrebne žalosti i u teškom ritmu funebralnog marša¹ najavi konačnu propast.

* * *

5 Grad je beznadno pust u teškom snu prije buđenja. Na ozarenim krovovima drhtaj radosti, a dolje, u mračnim spletovima uskih prolaza ledena zebnja tjeskobe. Kunjaju ulice u zamkama sjena, natopljene vlagom i otužno slatkastim vonjem truleži. Kuće na vodi zastrte su pri dnu povlakom magle koja se raspada i plazeći odlazi. Samo visoki tornjevi, od sunca obljubljeni, znadu za blistav zanos ranog zagrljaja.

10 Između redova palača, jutro je nad kanalom tek počelo tinjati, ružičasto i hladno poput sedefa. Kao zlačana paučina, leži slutnja sunca na slijepim očima prozora. U zraku drhtava igra prvih prozračnih hlapova u koju se zabola sulica jednog sjajnog staklenog odblijeska...

Oživjelo je trepetljivo micanje svjetlosnih odraza vodenog zrcala na podnožju mramornih zdanja, a nestvarna, preobražena slika pročelja, natraške u kanal uronjena, sva se iskrivila i nabrala od blagog lelujanja sanenog vala.

15 A oko mene mir što uznemiruje, šutnja mrtvog grada u kojem bdiju uspomene.

Što ću ja ovdje sa svojom samoćom, tugom i starim kovčegom uspomena? Sve više osjećam kako gondola koja me nosi bezočno izlaže bijedu ljudske samotinja. Ulazeći u tu korotnu korablju, čovjek se potpuno predaje beskrajnu sveostavljenosti i postaje žalosni eksponat u putujućoj vitrini očaja. Kažu, i ljubavnici u strasnom zagrljaju, koje felze² tek malo skriva, više se čute odvojeni od svijeta u gondoli nego na skrivenom logu razblude. Nije bez razloga napisano: 20 gondola je samo mali lijes na vodi i ljuljačka tjeskobe.

Što ću ja ovdje sa svojom samoćom, tugom i starim kovčegom uspomena?

Njiše se moja korablja kao crni lopoč bolesnih voda i plovi u nepoznato. Zapljuskuje sluzavi nemir kanala mramorne stepenice jedne veličajne palače u kojoj je sve izumrlo – osim tuge.

25 Raste poplava svjetla u bezmjerju nebeske plaveti, a ovdje ponad krovova zabrujala zvona. Stotine zvona što pjevaju svoj brončani jutarnji pozdrav...

Odasvud naviru mukli nejasni šumovi izmiješani glasovima ljudi. Potonula buka kretanja, vidljivog i nevidljivog. Žamor nemira i žurbe. U kamenom kaosu grada opet kuca bilo života.

A kad zablistaju orošeni pločnici, sve je pretočeno suncem.

Vladislav Kušan, *Barcarola Quasi Una Fantasia* (1969)

¹ Funebralni marš: posmrtni marš

² Felze (tal.): kabina na sredini gondole

2.

Čudna je razvalina

Čudna je razvalina koja, sura,
stoji u stablima na kraju grada!
Njom ovce pasu i trče djeca,
mudruju čudaci u razgovoru sa stoljećima.

5 Na jednom mjestu bi teatar,
na drugom groblje, (rastu stabla).
Što se mi razvalinom krvimo
i tražimo staru dušu mira?

10 Je li se čini da će iz dubine ruševine
progovoriti biće i naš suhi prah?
Je li staro doba izgubljena prilika?
Tražimo li glupu bit izgubljenih sreća?

15 Tko bi znao što se s nama može zbiti!
I tko bi skupio sve mrvice naše ludosti?
Dobro je osjetiti let aviona
Preko razvalina, u modrini obzora.

20 I ono sunce na razvalini, u misli
da su tu zbilja ljudi bili živi,
a sad ih nema, i nema, a sunce je čisto
i čiste su stvari, čak bez osmijeha ispred nas.

Šime Vučetić, *Putnik* (1964)